Lietas arhīva Nr. K69-0171-25/31
ECLI:LV:KURT:2025:0110.19220357224.2.S

Kurzemes rajona tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ventspilī 2025.gada 10.janvārī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Ilona Rudzīte
piedaloties prokurorei Elīnai Nelmai
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas.

Tā, ar Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra spriedumu, kas stājās spēkā 2023.gada 3.martā, /pers. A/ sodīts ar papildsodu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 5 (pieci) gadiem 6 (seši) mēnešiem un 25 (divdesmit pieci) dienām.

Nepildot minēto tiesas spriedumu, izvairoties no piespriestā tiesību ierobežošanas soda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas izciešanas, /pers. A/ 2024.gada 6.novembrī plkst.14.22, bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas ir atņemtas, vadīja transportlīdzekli /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ /vieta/.

Ar savu rīcību /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, izdarīšanā atzina pilnībā un lūdza lietā neveikt pierādījumu pārbaudi.

Procesuālās sekas pierādījumu pārbaudes neveikšanas gadījumā apsūdzētajam /pers. A/ ir saprotamas.

[3] Prokurore izteica viedokli, ka lietā var neveikt pierādījumu pārbaudi.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu tiesas sēdē tika pieņemts lēmums neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo, novērtējot visus lietā iegūtos pierādījumus, kas pārbaudīti sagatavojot lietu izskatīšanai tiesas sēdē, tiesa uzskata, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, neraugoties uz to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst pilnībā, ir pierādīta ar visiem krimināllietas materiāliem kopumā un pierādījumu analīze nav nepieciešama.

[5] Tiesa uzskata, ka apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums kvalificēts pareizi pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas.

[6] Atzīstot apsūdzētā /pers. A/ vainu par pierādītu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, viņam par to nosakāms sods.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.panta nosacījumiem, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[6.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, to, ka atbilstoši Krimināllikuma 7.panta trešajai daļai apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas kvalificēts pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas, klasificējams kā mazāk smags noziegums, ar noziedzīgo nodarījumu nodarīto kaitējumu, ka Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums vērsts pret jurisdikciju, kā arī tiesa ņem vērā vainīgā personību.

[6.2] Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņam ir deklarēta dzīvesvieta, apgādībā viens nepilngadīgs bērns.

/pers. A/ kopš 2009.gada strādā Pašvaldības SIA "/Nosaukums A/" par sētnieku, no darba vietas raksturots pozitīvi, darba pienākumus pilda labi, ievēro darba drošības un citas ar amata izpildi saistītas prasības, nav pārkāpis darba disciplīnu, ar darba biedriem un uzņēmuma vadību attiecības labas.

Apsūdzētais agrāk vairākas reizes sodīts, pēdējo reizi ar Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra spriedumu pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas, saskaņā ar 51.pantu, sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām, sabiedrisko darbu uz 378 (trīs simti septiņdesmit astoņi) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieci) gadiem 6 (seši) mēnešiem 25 (divdesmit pieci) dienām. Spriedums stājies spēkā 2023.gada 3.martā, sabiedriskā darba sods un papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana nav izciests.

[6.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta ceturtās daļas nosacījumiem brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Atbilstoši 2008.gada 1.jūlija Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmuma "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" 1., 5.punktā paustajām atziņām, tiesām jāizvēlas tāds soda veids un mērs, kas maksimāli sekmētu kriminālsoda mērķu sasniegšanu. Tiesām jāizvērtē, kā konkrētās krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu, noziedzīgu nodarījumu recidīvu novēršanu, aizsargās sabiedrisko drošību, atturēs citu personu no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas un sekmēs notiesāto personu resocializāciju. Personību raksturojošām ziņām ir svarīga nozīme, lemjot par vainīgajam piespriežamo kriminālsoda veidu un mēru. Uzmanība jāpievērš arī tādu faktu analīzei, kuri raksturo izdarīto noziedzīgo nodarījumu, nodarījuma sekas, cietušajam radīto kaitējumu, valsts un sabiedrības interešu apdraudējumu. Turklāt, saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm (*skat.*

A.Judins. Krimināls sods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds Nr. 11 (762), 2013. gada 19. marts, 7. lpp.).

[6.4] Lemjot jautājumu par apsūdzētajam /pers. A/ piemērojamo soda veidu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais iepriekš vairākas reizes izdarījis līdzīga rakstura noziedzīgus nodarījumus, tostarp arī analoģiskus - izvairījies no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, par ko ir sodīts gan ar sabiedrisko darbu, gan brīvības atņemšanas sodu. Jaunu tīšu noziedzīgu nodarījumu ar tiešu nodomu /pers. A/ izdarījis nedaudz vairāk kā pusotru gadu pēc tam, kad bija stājies spēkā Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra spriedums par analoģiska noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, nedzēstas sodāmības un neizciesta soda laikā.

Minētie apstākļi norāda uz to, ka apsūdzētajam /pers. A/ ir izveidojusies stabila tendence sistemātiski izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus. Apsūdzētais nav spējis kritiski izvērtēt savu darbību prettiesisko raksturu, bet turpina izdarīt noziegumus, vadot transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, tādējādi apdraudot ne vien savu, bet arī citu sabiedrības locekļu drošību (arī veselību un dzīvību) ceļu satiksmē.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vienaldzīgā attieksme pret izdarītā sekām un faktu, ka tiks piemērots kārtējais kriminālsods, norāda uz to, ka līdz šim, cita starpā, apsūdzētajam piemērotais kriminālsods – sabiedriskais darbs - veidojis /pers. A/ vienaldzības sajūtu un nav atturējis apsūdzēto no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Visi minētie apstākļi dod tiesai pamatu secinājumam, ka konkrētajā gadījumā vienīgais veids, kā sasniegt soda mērķi - sodīt un audzināt, un pasargāt sabiedrības intereses, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, /pers. A/ par noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, noteikt sodu brīvības atņemšanas veidā, kas būs samērīgs un maksimāli atbildīs ne tikai sabiedrības, bet arī paša vainīgā interesēm, jo spēs samazināt iespējamo risku sabiedrības un paša apsūdzētā drošības apdraudējumam.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā alternatīvie sodi, kā naudas sods, sabiedriskais darbs un probācijas uzraudzība, atbilstoši apsūdzētā personību raksturojošiem datiem un noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļiem nevarēs nodrošināt preventīvā un sodīšanas mērķa sasniegšanu.

Tāpat, lemjot par apsūdzētajam piemērojamā soda veida, tiesa ņem vērā arī apsūdzētā ģimenes apstākļus, to ka viņam apgādībā ir nepilngadīgs bērns, kā arī ir pastāvīgas darba tiesiskās attiecības. Tomēr tiesa atzīst, ka ne apgādībā esošs bērns, ne darba apstākļi konkrētajā gadījumā nevar būt par pamatu soda mīkstināšanai, jo minētie apstākļi arī līdz šim nav spējuši atturēt /pers. A/ no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

[6.5] Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[6.5.1] Par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīstams tas, ka apsūdzētais savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzinis pilnībā un izdarīto noziedzīgo nodarījumu nožēlo.

[6.5.2] Par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atzīstams tas, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[6.5.3] Papildus, lemjot par apsūdzētajam piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka /pers. A/ ir sekmējis kriminālatiesisko attiecību noregulējumu, proti, izmantojot Kriminālprocesa likuma 21.panta otrās daļas 1.punktā noteiktās tiesības uz sadarbību, ir izvēlējies vienkāršāku procesa veidu – piekritis lietu iztiesāt, neizdarot pierādījumu pārbaudi. Tomēr, tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa to ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses (*skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008.gada 21. aprīļa lēmumu lietā Nr. SKK-232/2008, 11819005707*).

[6.6] Līdz ar to, vērtējot visus lietas apstākļus kopumā, kā arī ņemot vērā /pers. A/ ģimenes un darba apstākļus, tiesa uzskata, ka sods apsūdzētajam par Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā, tuvu likumā noteiktajai brīvības atņemšanas soda minimālajai robežai.

[6.7] Krimināllikuma 51.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 2024.gada 31.decembrim) noteikts, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīgi vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma.

[6.7.1] No lietas materiāliem redzams, ka /pers. A/ ar Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra spriedumu krimināllietā Nr.12700000323 atzīts par vainīgu Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, šajā lietā noteiktajam sodam pilnīgi pieskaitot ar Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 8.novembra lēmumu noteikto neizciesto sodu, sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām, sabiedrisko darbu uz 378 (trīs simti septiņdesmit astoņi) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieci) gadiem 6 (seši) mēnešiem 25 (divdesmit pieci) dienām. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitīts aizturēšanā 2023.gada 4.janvārī pavadītais laiks – viena diena. Spriedums stājies spēkā 2023.gada 3.martā.

2023.gada 8.aprīlī /pers. A/ atbrīvots pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

No Valsts probācijas dienesta Kurzemes reģiona teritoriālās struktūrvienības Ventspils nodaļas 2025.gada 9.janvārī sniegtās informācijas redzams, ka /pers. A/ no izpildāmajām 370 (trīs simti septiņdesmit) sabiedriskā darba stundām nostrādājis 344,5 stundas (trīs simti četrdesmit četras stundas un 30 minūtes), neizciestā soda daļa sastāda 25,5 stundas (divdesmit piecas stundas un 30 minūtes).

Vienlaicīgi tiesa konstatē, ka uz sprieduma pasludināšanas dienu /pers. A/ ar Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra spriedumu noteikto papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 5 (pieci) gadiem 6 (seši) mēnešiem 25 (divdesmit pieci) dienām, ievērojot īslaicīgā brīvības atņemšanas soda izciešanu no 2023.gada 20.marta līdz 2023.gada 8.aprīlim, ir izcietis 1 (viens) gadu 10 (desmit) mēnešus 2 (divi) dienas.

Neizciestais transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas sods sastāda 3 (trīs) gadus 8 (astoņi) mēnešus 23 (divdesmit trīs) dienas.

[6.7.2] Ņemot vērā minēto, galīgais sods /pers. A/ nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, šajā kriminālprocesā noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot neizciesto sodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra sprieduma, ievērojot Krimināllikuma 51.panta otrajā daļā noteikto, ka galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu īslaicīgā brīvības atņemšanas soda izciešanā /pers. A/ ieskaitāms aizturēšanā 2024.gada 6.novembrī pavadītais laiks, tas ir, 1 (viens) diena.

[8] Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15.panta otro daļu /pers. A/ uzliekams par pienākumu labprātīgi ierasties īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā vietā un laikā.

[9] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta $2.^1$ daļu, ja par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem vienā spriedumā vai pēc vairākiem spriedumiem ir piespriesti pamatsodi - sabiedriskais darbs un brīvības atņemšana, kuras termiņš kopā nepārsniedz piecus gadus, tad sodu - sabiedriskais darbs, izpilda patstāvīgi. Ņemot vērā minēto /pers. A/ noteiktais sods - sabiedriskais darbs izpildāms patstāvīgi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro daļu papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, /pers. A/ izpildāms patstāvīgi un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas izciešana skaitāma no 2025.gada 10.janvāra.

[10] Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. A/ ir pienākums desmit darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes pieteikties soda – sabiedriskais darbs – izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā

atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai vai, ja notiesātajam nav deklarētās dzīvesvietas, — Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, kuras darbības teritorijā atrodas viņa faktiskā dzīvesvieta.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512. un 514.pantu, tiesa

nosprieda

Atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, izdarīšanā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu noteiktajam sodam pilnīgi pievienot neizciesto sodu pēc Kurzemes rajona tiesas 2023.gada 20.februāra sprieduma krimināllietā Nr.12700000323 un galīgo sodu /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (viens) mēnesi, sabiedrisko darbu uz 25,5 stundām (divdesmit pieci stundas un 30 minūtes), atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 (trīs) gadiem 8 (astoņi) mēnešiem 23 (divdesmit trīs) dienām.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15.panta otro daļu /pers. A/ ir pienākums labprātīgi ierasties īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā vietā un laikā.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. A/ desmit darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes ir pienākums pieteikties soda - sabiedriskais darbs - izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai vai, ja notiesātajam nav deklarētās dzīvesvietas, — Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, kuras darbības teritorijā atrodas viņa faktiskā dzīvesvieta.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu īslaicīgā brīvības atņemšanas soda izciešanā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā 2024.gada 6.novembrī pavadīto laiku, tas ir, 1 (viens) dienu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta otro daļu un $2.^1$ daļu sodu – sabiedriskais darbs un papildsodu – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, /pers. A/ izpildīt patstāvīgi, sabiedriskā darba izpildi uzsākot pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Papildsoda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanas izciešanu skaitīt no 2025.gada 10.janvāra.

Spriedumu 10 (desmit) darba dienu laikā var pārsūdzēt vai par to iesniegt protestu apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Pilns tiesas spriedums pieejams 2025.gada 3.februārī.

Tiesnese I.Rudzīte